

Informace pro rodiče

Vyživovací povinnost rodičů k dětem – stanovení výživného a jeho vymáhání

Vybraná ustanovení občanského zákoníku

Kdo má vyživovací povinnost vůči dětem?

Předci a potomci mají vzájemnou vyživovací povinnost.

Vyživovací povinnost rodičů vůči dítěti předchází vyživovací povinnosti prarodičů a dalších předků vůči dítěti.

Vzdálenější příbuzní mají vyživovací povinnost, jen nemohou-li ji plnit bližší příbuzní.

Vyživovací povinnost rodičů, popřípadě i jiných předků vzniká vždy ze zákona. Vyživovací povinnost mají oba rodiče vůči všem svým dětem, nejen k tomu, které mají svěřené do péče. Vyživovací povinnost má i rodič, který byl rodičovské odpovědnosti zbaven, jeho rodičovská odpovědnost byla pozastavena nebo omezena. V případě, že rodiče nejsou schopni výživu svých dětí zajistit z objektivních důvodů, přechází vyživovací povinnost ve většině případů na prarodiče či další předky. Jednou z podmínek vzniku vyživovací povinnosti je, aby její plnění nebylo v rozporu s dobrými mravy.

Pokud se rodiče či jiné povinné osoby nedohodnou na výživném, stanoví výživné soud.

Jak se vyživovací povinnost plní?

Výživné se platí v pravidelných měsíčních splátkách, které jsou splatné vždy na měsíc dopředu, ledaže soud rozhodne jinak, nebo se osoba povinná výživou dohodne s osobou oprávněnou jinak.

V případech hodných zvláštního zřetele (povinný rodič má pouze sezónní práci, (značně riskantní podnikání apod.), může soud rozhodnout o povinnosti složit peněžní částku (zálohu) na výživné splatné v budoucnosti. Soud pak učiní další opatření, aby z této zálohy byly dítěti vypláceny jednotlivé splátky odpovídající měsíčnímu výživnému.

Co dělat, když povinný rodič výživné neplatí?

1. Dlužné výživné vymáhat

OSPOD poskytne poradenství při uplatňování nároku dítěte na výživné a při vymáhání výživného.

Soudní výkon rozhodnutí

K nařízení a provedení výkonu rozhodnutí je příslušný soud nezletilého (soud, v jehož obvodu má nezletilý trvalý pobyt, u výživného pro zletilé děti obecný soud povinného rodiče).

Návrh musí obsahovat - označení soudu, iniciály dítěte (jméno, příjmení, datum narození, bydliště), stejně tak povinného (rodič, který je povinen výživné platit), vylíčení rozhodných skutečností, to, čeho chce oprávněná osoba dosáhnout a dále jakým způsobem má být výkon rozhodnutí proveden.

Pokud není známo bydliště povinného, může požádat soud o poskytnutí pomoci při zjištění bydliště toho, komu z rozhodnutí vyplývá vyživovací povinnost.

Návrh musí obsahovat datum a podpis a je třeba k němu připojit ověřenou fotokopii soudního rozhodnutí o stanovení výživného, opatřenou potvrzením jeho vykonatelnosti, právní moci.

Příloha č. 6 – Informace pro rodiče - Vyživovací povinnost rodičů k dětem – stanovení výživného a jeho vymáhání
Stav soudních jednání lze sledovat prostřednictvím www.justice.cz záložka infoSoud.

Exekuce podle zákona o soudních exekutorech a exekuční činnosti

Je to zpravidla rychlejší způsob provedení exekuce. Návrh na nařízení exekuce se podává soudnímu exekutorovi: musí obsahovat jméno exekutora, který má exekuci provést a dále stejné náležitosti jako návrh na výkon soudního rozhodnutí, kromě způsobu, kterým má být exekuce provedena.

**Exekuci je od 1. 1. 2013 možné provést i zabavením řidičského průkazu.,
Výživné je ze zákona tzv. přednostní pohledávkou.**

2. Podat trestní oznámení pro podezření ze spáchání trestného činu

Kromě samotného vymáhání výživného lze podat trestní oznámení pro podezření ze spáchání trestného činu zanedbání povinné výživy. Oznamit orgánům činným v trestním řízení skutečnost, že není plněna vyživovací povinnost může ze zákona i OSPOD. Ten o tom ale musí mít informaci.

Trestní zákoník stanoví, že tohoto trestného činu se dopustí ten, kdo neplní, ať z nedbalosti či úmyslně, svou zákonnou povinnost vyživovat nebo zaopatřovat jiného po dobu delší jak čtyři měsíce.

Co když je povinný ve výkonu trestu?

Je-li povinný ve výkonu trestu odnětí svobody, je možné provádět platby srážkami z pracovní odměny odsouzeného. Tato možnost provádět platby srážkami z pracovní odměny a výše splátek je ale závislá na tom, zda je povinný ve věznici pracovní zařazen a jaký je jeho příjem. Věznice nemůže hradit částky výživného ze svého rozpočtu ale pouze z příjmu povinného, jeho finančních prostředků.

Jak postupovat v případě vymáhání výživného z ciziny?

V tomto případě je nutné se obrátit na Úřad pro mezinárodně právní ochranu dětí v Brně, se sídlem Šilingrovo náměstí 3/4, 602 00 Brno, telefon 542 215 522.

Úřad podrobně žadatele poučí o postupech a o dokladech, které je nutno doložit.